

F. t. l. om forældelse af fordringer

at afbryde forældelsen efter de nye foreslåede regler om afbrydelse.

Der henvises i øvrigt til betænkningens kapitel IX, afsnit 7.4.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med udvalgets lovudkast, suppleret med to særlige overgangsregler.

For det første foreslås der (i § 30, stk. 2) en særlig regel for fordringer på forholdsmæssigt afslag i købesummen vedrørende fast ejendom på grund af jordforening. Baggrunden herfor er, at regionerne (tidligere amterne) siden ikrafttrædelsen den 1. januar 2000 af lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenet jord med senere ændringer (jordforeningsloven) har været i færd med at kortlægge jordforening på danske ejendomme. Arbejdet med kortlægning af eksisterende jordforeninger vurderes at kunne være afsluttet med udgangen af 2016. Kortlægningen indebærer, at en række husejere vil blive opmærksomme på, at deres grund er forurenet, og at de derfor eventuelt vil kunne rejse et krav om forholdsmæssigt afslag i købesummen over for sælger af ejendommen.

Lovforslaget indebærer bl.a., at krav på forholdsmæssigt afslag i købesummen ved køb af fast ejendom forældes efter 10 år, mens forældelsesfristen i dag er 20 år. Efter regeringens opfattelse bør denne ændring imidlertid ikke begrænse adgangen til at rejse krav om forholdsmæssigt afslag mod tidligere ejere, når de forhold, der begrunder kravet, viser sig som følge af det offentlige kortlægning i henhold til jordforeningsloven. Samtidig bør ejere af fast ejendom, der på anden måde bliver opmærksomme på en jordforening af deres grund, ikke stilles ringere i denne henseende, og på den baggrund foreslås det, at fristen efter forslaget § 3, stk. 3, nr. 3, dvs. den absolutte forældelsesfrist, indtil den 31. december 2017 skal være 20 år efter tidspunktet for fordringens stiftelse for alle fordringer på forholdsmæssigt afslag i købesummen på grund af forurening af jord. Herved vil den lange forældelsesfrist i den foreslåede overgangsperiode som hidtil være 20 år efter tidspunktet for fordringens stiftelse. Den foreslåede almindelige 3-årige forældelsesfrist, som suspenderes ved utilregnelig uvidenhed om kravet, vil finde anvendelse på disse fordringer også i overgangsperioden.

Den foreslåede regel om jordforening indebærer f.eks., at en husejer, der har erhvervet ejendommen i 1995 og efter en kortlægning i 2013 konstaterer en forureningsskade på grunden, fortsat vil kunne gøre et eventuelt krav om forholdsmæssigt afslag gældende, idet dette krav først forældes endeligt i 2015, nemlig

20 år efter købet af ejendommen. Efter de foreslåede nye forældelsesregler ville kravet ellers have været forældet i 2005 og med den foreslåede generelle overgangsregel den 1. januar 2011, dvs. før jordforeningen blev opdaget.

For det andet foreslås (i § 30, stk. 4) en særlig overgangsregel vedrørende lovforslagets § 26, stk. 2, hvorefter loven som udgangspunkt ikke ved forudgående aftale kan fraviges til skade for en fordringshaver, der er forbruger, når skyldneren er erhvervsdrivende. For at undgå at gribe ind i eksisterende aftaleforhold foreslås det, at § 26, stk. 2, kun finder anvendelse på aftaler, der indgås eller forlænges efter lovens ikrafttræden.

Der henvises til lovforslagets § 30 og bemærkningerne hertil.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Den foreslåede forkortelse af den korte forældelsesfrist fra 5 år til 3 år i sager om regningskrav vurderes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser, da forholdet mellem kreditor og debitor i sådanne sager allerede i dag i de fleste tilfælde vil være bragt på det rene inden for 3 år.

Tilsvarende skønnes forkortelsen af den lange forældelsesfrist fra 20 år til 10 år for krav i henhold til særligt retsgrundlag eller pengelån uden særligt retsgrundlag ikke i sig selv at have økonomiske konsekvenser af væsentlig betydning.

Forslaget om, at afbrydelse af forældelsen for hovedstolen i disse tilfælde skal ske ved retslige skridt, hvis skyldnerens erkendelse ikke kan opnås, vil derimod – i modsætning til i dag, hvor en skriftlig påmindelse er tilstrækkelig – kunne indebære øgede omkostninger i form af retsafgifter og omkostninger til advokat.

Ved det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forældelse af fordringer m.v. (Ændringer som følge af en ny lov om forældelse af fordringer, ophævelse af købelovens reklamationsfrister ved visse køb m.v.) foreslås det imidlertid samtidig, at kreditor i tilfælde, hvor skyldneren har afgivet insolvenserklæring, kan anmode om, at forretningen alligevel gennemføres med henblik på afbrydelse af forældelse, og at dette i sådanne tilfælde kan ske, uden at kreditor behøver at give møde i fogedretten, og uden betaling af retsafgift, jf. forslaget § 3, nr. 2.

I tilfælde, hvor det skyldige beløb ikke vil være indrevet inden for forældelsesfristen, og hvor det således for at afbryde forældelse efter de foreslåede regler